

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 14. november 2008
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2008-157-0054
Dok.: MNJ40667

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder, om fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, og om ændring af en række rammeafgørelser (B 8), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. oktober 2008.

Brian Mikkelsen

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder, om fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, og om ændring af en række rammeafgørelser (B 8)

”Ministerens kommentar udbedes til høringssvar fra Advokatrådet af 7. oktober 2008, jf. REU B 8 – bilag 2.”

Svar:

Advokatrådet har i et høringssvar af 7. oktober 2008, der henviser til et tidligere høringssvar af 15. maj 2008, anført, at forslaget til rammeafgørelse omhandler gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme afsagt in absentia, og at overskriften på forslaget bør ændres i overensstemmelse hermed.

Herudover har Advokatrådet anført, at en bestemmelse i udkastet til rammeafgørelse efter Advokatrådets opfattelse stemmer dårligt overens med Menneskerettighedsdomstolens dom af 13. februar 2001 i sagen Krombach mod Frankrig, idet bestemmelsen ”synes at bygge på, at man som betingelse for en retfærdig rettergang er forpligtet til at tåle udlevering til det land, hvor sagen skal prøves – igen”. Advokatrådet anfører endvidere, at spørgsmålet om partsrepræsentation som betingelse for gyldigheden af in absentia domme bør inddrages i de igangværende overvejelser.

Justitsministeriet kan oplyse, at spørgsmålet om titlen på udkastet til rammeafgørelsen har været genstand for drøftelser mellem medlemslandene under forhandlingerne om forslaget, og der blev opnået enighed om den titel, som er anført i udkastet til beslutningsforslaget. Det bemærkes i den forbindelse, at udtrykket ”afgørelse” anvendes i en række bestemmelser i forslaget til rammeafgørelse.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at den bestemmelse, som Advokatrådet henviser til, nu fremgår af udkastets artikel 2, stk. 1, og omhandler indsættelse af artikel 4 a i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Den relevante del af bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Ændringer til rammeafgørelse 2002/584/RIA
I rammeafgørelse 2002/584/RIA foretages følgende ændringer:

1) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 4a

Afgørelser afsagt efter en retssag, hvor den pågældende ikke selv var til stede

1. Den fuldbyrdende retsmyndighed kan også nægte at fuldbyrde den europæiske arrestordre, der er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, hvis den pågældende ikke selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med yderligere proceduremæssige krav i den udstedende stats nationale ret

(...)

d) ikke har fået afgørelsen forkyndt personligt, men

i) vil få den forkyndt personligt straks efter overgivelsen og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og

ii) vil blive underrettet om den frist, inden for hvilken han/hun skal anmode om en sådan fornyet prøvelse eller anke som nævnt i den pågældende europæiske arrestordre.”

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i sin praksis vedrørende Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang fastslået, at gennemførelse af en straffesag til trods for, at den tiltalte ikke er til stede, ikke i sig selv er i strid med konventionen, hvis den pågældende efterfølgende har mulighed for at opnå en fornyet behandling af straffesagen for en domstol, hvor tiltalte er til stede, og hvor den nye domsforhandling både omfatter sagens retlige og faktiske spørgsmål.

Som det fremgår af udkastet til rammeafgørelse, vil en person, der udleveres i medfør af den ovennævnte bestemmelse, netop have mulighed for en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret.

Den af Advokatrådet nævnte dom Krombach mod Frankrig omhandler en herfra forskellig problemstilling. I denne sag gav klager, som risikerede at blive anholdt, hvis han mødte til domsforhandlingen, udtrykkeligt udtryk for, at han ikke ønskede at være til stede, men at han ønskede at være repræsenteret af sin forsvarer. Den franske domstol afviste imidlertid

at lade klager være repræsenteret af en forsvarer, når klager ikke selv var til stede, og behandlede sagen til ende uden forsvarerens medvirken. I dommens præmis 87 fastslår Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at ”en tiltalt ikke kan tvinges til at lade sig frihedsberøve for at sikre sig retten til en ny prøvelse under betingelser, der er i overensstemmelse med konventionens artikel 6, idet dette ville gøre udøvelsen af retten til en retfærdig rettergang betinget af, at tiltalte ofrer sin fysiske frihed som en form for garanti.”

Det følger således af den nævnte præmis, at tiltaltes ret til forsvar ikke kan betinges af, at tiltalte lader sig frihedsberøve. Det følger derimod ikke heraf, at det vil være i strid med retten til en retfærdig rettergang at udlevere en person til et land, hvor sagen kan prøves igen.

For så vidt angår det af Advokatrådet i øvrigt rejste spørgsmål om partsrepræsentation bemærkes, at rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre omhandler udlevering mellem EU-medlemsstaterne, som alle er forpligtede til at respektere Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder konventionens artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang.

Dette fremgår også udtrykkeligt af artikel 1, stk. 2, i det ovenfor nævnte udkast til rammeafgørelse, som bl.a. specifikt nævner retten til forsvar. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i EU-traktatens artikel 6, herunder retten til et forsvar for enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, og de forpligtelser, der påhviler retsmyndigheder i denne henseende, berøres ikke.”